

qué

Conceptos

Consideramos que o concurso de ideas para o Borte Litoral, activado polo Concello e apoiado polos Colexios profesionais de Arquitectos e Enxeñeiros, é unha boa oportunidade para debater e proponer alternativas de transformación dunha parte transcendental no contexto da nosa cidade.

Pensamos tamén que dita oportunidade debería ser compartida por toda a cidadanía, a través dunha participación proactiva que permita o debate e o consenso nas problemáticas, as oportunidades e as accións ou propostas posibles. O concurso debería funcionar polo tanto como campo de probas das bondades e a eficiencia dos procesos participativos na construcción da cidade.

Entendemos que o carácter aberto do concurso persigue dita participación, sen embargo, non nos parece realista, polo grao de formación técnica que require ou pola inxerencia inmediata dos prazos, non suficiente, por só tocar cañas de propostas moi concretas.

Se desexamos unha participación real do conxunto da cidadanía, cremos que é necesario outro tipo de procedemento previo antes de lanzar unha iniciativa como esta, xa que a formación, o debate ou a atención á diversidade, son termos imprescindíbeis en calquera proceso verdadeiramente colectivo.

Pensamos tamén que cos miembros actuais, é responsabilidade da administración local facilitar un proceso deste tipo, en termos de eficacia e xustiza social co empoderamento cidadáno.

Por todo isto, desexamos de participar en pós dun modelo de construcción cooperativa da cidade, elaboramos o seguinte documento para esbozar unha proposta metodolóxica que dea resposta ás carencias dos procesos de construcción da cidade levados a cabo nas últimas décadas, e que teñen na zona de intervención do borte litoral un exemplo paradigmático.

Para levar a cabo unha proposta metodolóxica, non basada en concreciones materiais no territorio pero si vinculada as necesidades e deseños do presente, optamos por apoiarnos nun marco teórico que poña de manifesto aqueles conceptos considerados básicos á hora de traballar no pensamento dunha cidade mellor.

Adoptamos pois a Carta Mundial polo Dereito á Cidade como marco de referencia para o proceso de análise-diagnóstico-propuesta. Un documento que, a partir de ideas moi sinxelas e compatibles coma ben común ou desenvolvemento cooperativo, define unha serie de conceptos cos que posicionarse no caos incomprendible que representan os procesos de construcción das ciudades occidentais.

Nun territorio formado por axentes e relacións complexas, os cales o espazo urbano non significa nada, pero cuxo entendemento nunca é posible únicamente desde a perspectiva técnica, os seguintes 5 conceptos son unha guía ca que encara a análise crítica e a imaxinación das súas posibilidades de futuro.

01.Benestar social

O benestar social virá vinculado ó conxunto daqueles factores que participan na calidade de vida da persoa e que fan que a súa existencia posúe todos aqueles elementos que den lugar á tranquilidade e á satisfacción humana.

Desta maneira potenciaríase cuestións como a flexibilidade, a heteroxeneidade, a igualdade, o colectivo (proximur), a corresponsabilidade ou responsabilidade compartida, etc.

Préambulo: ...un modelo sustentable de sociedade e vida urbana, baseado nos principios de solidariedade, liberdade, equidade, dignidade e xustiza social e fundamentalmente respeto ás diferentes culturas urbanas e o equilibrio entre o urbano e o rural.'

Carta Mundial polo Dereito á Cidade 2004...

02.Cohesión social

Defenderemos o grao de consenso do colectivo e da defensa do proximur.

A busca da solidariedade, da necesidade de relacións consensuais, percibidas como justas.

Entendemos a cohesión social como síntesis de integración social, como proceso dinámico, multifactorial, participativo e con un nivel mínimo de beneficio sociovital.

ARTIGO I 1.1 [...] Todas as persoas teñen o dereito de atopar na cidade as condicións necesarias para a súa realización política, económica, cultural, social e ecolóxica, asumindo o deber da solidariedade.'

Carta Mundial polo Dereito á Cidade 2004...

03.Participación

Un proceso participado suporá comunicación, posibilitará coñecemento, tecido de redes entre os distintos axentes, visibilización dos posibles conflictos; facilitando á súa vez mecanismos de expresión e posibilitando a apropiación e asimilación dos cambios, a autoxestión e a autonomía primando a calidade fronte á cantidade.

Un proceso participado incidirá na formación (debate, información) e no estudo (investigación, identificación) e potenciará asimismo a transdisciplinariedade contando coa

estreita colaboración dos diferentes axentes.

ARTIGO II 1.2 Todas as persoas teñen o dereito de participar a través de formas directas e representativas na elaboración, definición, implementación e fiscalización das políticas públicas e do presupuesto municipal das cidades, para fortalecer a transparencia, eficacia e autonomía das administracións públicas locais e das organizacións populares.'

Carta Mundial polo Dereito á Cidade 2004...

04.Sustentabilidade

O concepto de sustentabilidade virá enfocado desde unha perspectiva ambiental e social necesaria no devir do proceso. A sustentabilidade ambiental estará referida á inquedanza de asegurar a satisfacción das necesidades das xeneracións presentes, sin comprometer as necesidades das xeneracións futuras preservando a biodiversidade e os ecosistemas.

A sustentabilidade social como búsqueda fundamental da equidade. Implicará a distribución equitativa dos beneficios do desenvolvemento, a solución da pobreza, a concreción de condicións de dignidade para a vida humana, a satisfacción das necesidades humanas establecidas nos dereitos sociais, políticos e culturais, a distribución do ingreso, a equidade dos xéneros, as razas e as culturas.

ARTIGO V 1. As cidades deben desenvolver unha planificación, regulación e xestión urbano-ambiental que garanta o equilibrio entre o desenvolvemento urbano e a protección do patrimonio natural, histórico, arquitectónico, cultural e artístico; que impida a segregación e a exclusión territorial, que priorice a producción social do hábitat e garanta a función social da cidade e da propiedade [...].'

Carta Mundial polo Dereito á Cidade 2004...

05.Economía social

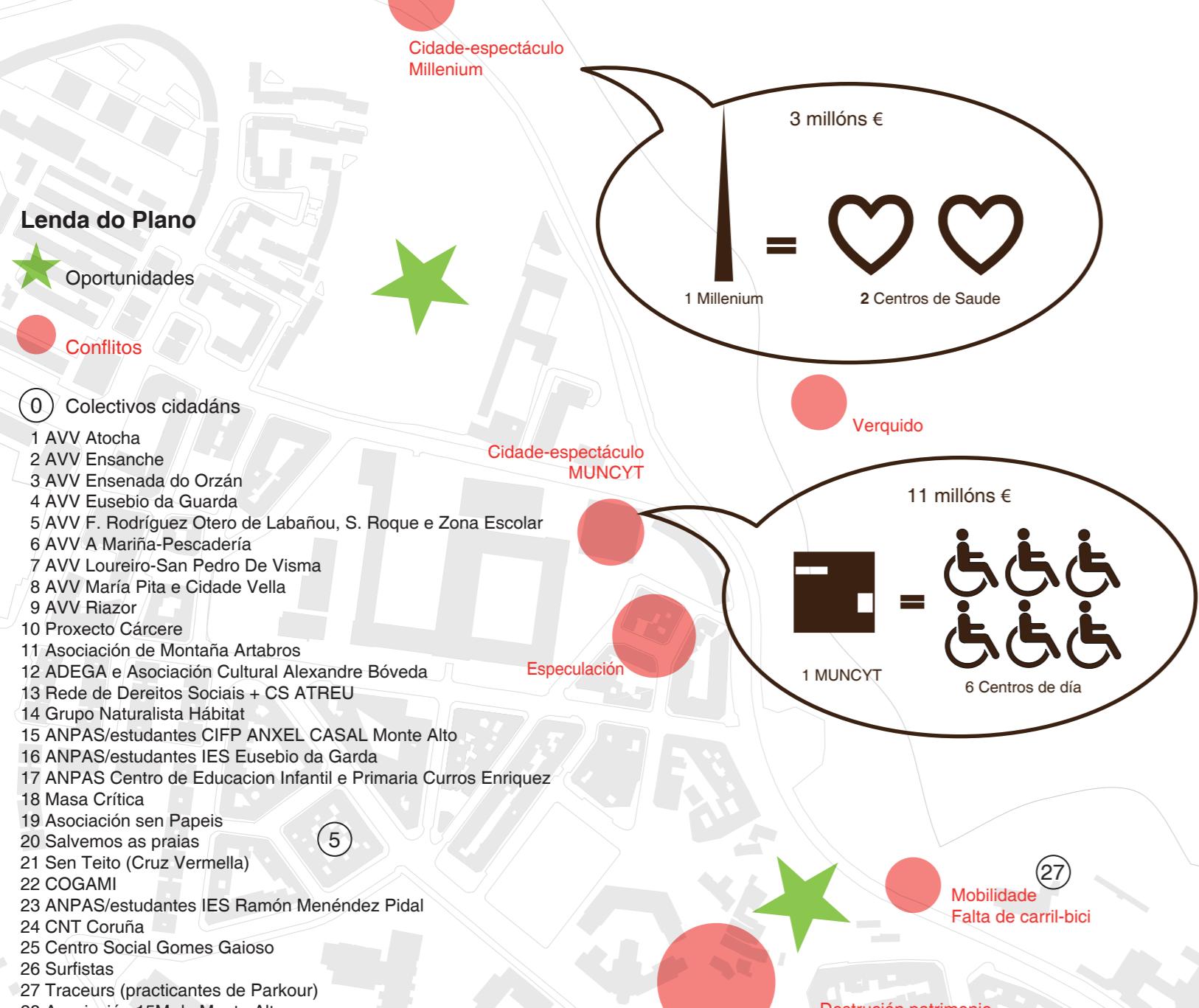
Consideramos necesario fomentar unha economía social onde se persiga o interese colectivo dos seus integrantes e o interese xeral económico ou social.

Un entorno onde se propóna unha primacía das persoas e o fin social sobre o capital mediante unha xestión autónoma e transparente, democrática e participativa.

Un entorno de independencia respecto ós poderes públicos, onde se promova o compromiso co desarrollo local, fomentando microeconomías, a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres, a cohesión social, a xeración de emprego estable e de calidade, a conciliación da vida persoal, familiar e laboral, a sostenibilidade.

ARTIGO II 2.5 As cidades deben inhibir a especulación inmobiliaria mediante a adopción de normas urbanas para unha xusta distribución das cargas e os beneficios xerados polo proceso de urbanización e a adecuación dos instrumentos de política económica, tributaria e financeira e dos gastos públicos ós obxectivos do desenvolvemento urbano, equitativo e sustentable. As rentas extraordinarias [plusvalías] xeradas pola inversión pública, actualmente capturadas por empresas inmobiliarias e particulares, deben xestionarse en favor de programas sociais que garantan o dereito a vivenda e a unha vida digna ós sectores que habitan en condicións precarias e en situación de risco.'

Carta Mundial polo Dereito á Cidade 2004...

Exemplos

Procesos de construcción de cidade

Expostos os axentes e localizadas as problemáticas concretas, pasámos a analizar diferentes modos de traballar coa cidade nos que se evidencia a importancia da serie de relacións levadas a cabo entre os distintos axentes que marcarán de maneira determinante o resultado no proceso.

No seguinte diagrama amósase unha recopilación de exemplos de procesos de construcción da cidade nos que se ponen de manifiesto, tanto os axentes que participan e o tipo de relacións que pónen en marcha, como os niveis de enriquecemento e os grados de limitación de cada un dos procedimentos.

Tratase por tanto dunha mostra dos escenarios nos que participan ou non os diferentes axentes urbanos, así como o tipo de relación entre eles o seu grao de implicación no proceso.

Por unha banda, estrucutramos certos bloques de axentes principais: as administracións públicas, os técnicos, a cidadanía como conxunto e a cidadanía organizada.

Por outro lado, analizamos o tipo de relación levada a cabo entre os axentes e o seu grao de implicación á hora de enfrentarse os diferentes procesos de pensar, xestionar e construir a cidade.

Este tipo de accións ou mecanismos de relación poden ser en positivo ou en negativo, e entre eles poderíamos enumerar os seguintes: encargos, consultas, alegaciones, denuncias, propostas, loitas, eliminacións, usos, accións, manipulacións, traballo en común, control, etc.

A partir desta análise, propone unha alternativa á hora de pensar a cidade na que todos os axentes urbanos teñan un protagonismo más proporcional e axeitado ás diferencias subxectivas, racional ou temporais da cidadanía; una cidadanía que xa non é só masa ou consenso, senón multinacional composta de individuos, colectivos e redes non tidas en conta normalmente polo urbanismo.

Por unha banda, estructuramos certos bloques de axentes principais: as administracións públicas, os técnicos, a cidadanía como conxunto e a cidadanía organizada.

Por outro lado, analizamos o tipo de relación levada a cabo entre os axentes e o seu grao de implicación á hora de enfrentarse os diferentes procesos de pensar, xestionar e construir a cidade.

Polo tanto, apoiamos nestas posibilidades de diversidade metodolóxica exposta a través dos exemplos, elaboramos unha proposta para o concurso que conteña tódolos conceptos esbozados con anterioridade. Un proxecto que básicamente desenvolva unha relación entre os axentes o máis complexa e equilibrada posible, partindo do protagonismo da cidadanía e o apoio e acompañamiento de administracións e técnicos; consensuado e perdurable no tempo na maioría dos casos, autónoma, singular e debatible noutras.

A continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanismos e ferramentas a implementar, incluso expoñendo unha valoración de custos.

Continuación, explicamos os pasos a seguir en dito proceso: o papel de cada un dos axentes e os posibles mecanism